

LEGEA nr. 145 din 21 octombrie 2014
pentru stabilirea unor măsuri de reglementare a pieței produselor din sectorul agricol

Cu modificările și completările aduse de :

- Legea nr. 87 din 3 mai 2016;
- **Legea nr. 170 din 14 iulie 2017;**

CAP. I

Dispoziții generale

ART. 1

Prezenta lege reglementează modul de desfășurare a activităților economice, de valorificare de către producătorii agricoli, persoane fizice, a produselor agricole proprii și de exercitare a comerțului cu aceste produse.

ART. 2

În înțelesul prezentei legi, expresiile de mai jos au următoarea semnificație:

a) **activitate economică în sectorul agricol** - activitatea desfășurată în propria fermă/gospodărie de un producător agricol persoană fizică, pentru obținerea unor produse agricole care depășesc necesarul de consum propriu și sunt destinate vânzării pe piață;

b) **comerț cu produse agricole obținute în ferma/gospodăria proprie** - comerțul cu ridicata sau comerțul cu amănuntul, care se desfășoară în structuri de vânzare cu locație permanentă sau temporară în teritorii delimitate special amenajate și dotate corespunzător, precum piețe agroalimentare, târguri, piețe ambulante, de către producătorii agricoli persoane fizice;

c) **atestat de producător** - documentul eliberat persoanei fizice care desfășoară activitate economică în sectorul agricol, valabil pentru titularul acestuia, și care atestă calitatea de producător agricol persoană fizică;

d) **carnet de comercializare a produselor din sectorul agricol** - documentul utilizat de persoana fizică care deține atestat de producător, precum și de soțul/soția, rudele/afinii de gradul I, după caz, pentru exercitarea actului de comerț cu ridicata sau comerț cu amănuntul a produselor agricole obținute în ferma/gospodăria proprie.

CAP. II

Procedura de obținere a atestatului de producător

ART. 3

(1) Atestatul de producător cuprinde informații și date privind:

a) numele și prenumele producătorului agricol;

b) denumirea produselor și suprafața de teren exploatată, respectiv efectivele de animale, care sunt înregistrate în registrul agricol organizat de autoritățile administrației publice locale pe a căror rază se află terenul/ferma/gospodăria.

(2) **Valabilitatea atestatului de producător este de 5 ani de la data emiterii. Atestatul de producător conține o filă distinctă pentru fiecare an, se completează anual cu datele din registrul agricol și se vizează prin aplicarea ștampilei și a semnăturii primarului comunie, orașului, municipiului, sectorului municipiului București, după caz.**

(3) Atestatul de producător se eliberează, la cerere, persoanelor fizice care optează pentru desfășurarea unei activități economice în sectorul agricol, după verificarea cu privire la existența suprafețelor de teren, respectiv a efectivelor de animale pentru care se solicită eliberarea atestatului de producător.

(4) Verificările prevăzute la alin. (3) se fac în condițiile legii, atât pe baza datelor din registrul agricol, cât și în teren, la fermele/gospodăriile agricole deținute de solicitanți, de către reprezentanți împuterniciți, prin dispoziție a primarului comunei, orașului, municipiului, sectorului municipiului București, după caz, și de către reprezentanți ai oricăror dintre entitățile prevăzute la art. 4.

(5) În cazul verificărilor efectuate de entitățile prevăzute la art. 4 alin. (1), rezultatul acestora se consemnează în cadrul unui aviz consultativ, care se eliberează gratuit, indiferent dacă solicitantul este membru sau nu al acestora, prin care se propune primarului emiterea atestatului de producător sau respingerea solicitării.

ART. 4

(1) Atestatul de producător se eliberează de către primari în termen de 5 zile lucrătoare de la data solicitării, cu avizul consultativ emis de către una dintre structurile asociative profesionale/patronale/sindicale din agricultură, după caz, constituite conform legii și organizate la nivel local/zonal/ județean/regional/național, care se înregistrează la primăriile comunelor, orașelor, municipiilor sau sectoarelor municipiului București și care nominalizează cel puțin un reprezentant în acest scop, sau de către entitățile teritoriale din subordine sau în coordonare, stabilite în condițiile legii, în acest scop, de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, sau de către consiliul județean/Consiliul General al Municipiului București, după caz.

(2) – abrogat -

(3) În vederea înregistrării, structurile asociative profesionale/ patronale/sindicale din agricultură depun la primăriile la care solicită înregistrarea următoarele documente:

- a) certificatul de identificare fiscală;
- b) hotărârea judecătorească definitivă de constituire;
- c) statutul, care să prevadă exercitarea de atribuții privind furnizarea de servicii de consultanță, informare și certificarea calității de producător a fermierilor.

(4) Primarii asigură obținerea avizului consultativ din partea structurilor asociative profesionale/patronale/sindicale din agricultură, după caz.

ART. 5

(1) Modelul atestatului de producător, al registrului pentru evidența atestatelor de producător, regimul de completare și utilizare al acestuia, precum și procedurile și condițiile specifice anulării atestatului se aprobă prin ordin comun al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale și al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(2) Costurile generate de tipărire a atestatului de producător din sectorul agricol se suportă de către consiliile județene/Consiliul General al Municipiului București, iar sumele cheltuite de acestea se recuperează prin grija primarilor din sumele achitate de solicitanți pentru eliberarea acestora, stabilite prin hotărâri ale autorităților deliberative, la propunerea autorităților executive.

(3) Formularul atestatului de producător are regim special, este prevăzut cu elemente de siguranță și se tipărește în condițiile legii de către Imprimeria Națională, la solicitarea consiliilor județene/Consiliul General al Municipiului București.

ART. 6

(1) Președintele consiliului județean, respectiv primarul general al municipiului București transmit la Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale lista centralizatoare a structurilor asociative profesionale/patronale/sindicale din agricultură, înregistrate în scopurile prevăzute la art. 3 alin. (4) și (5), întocmită pe baza listelor comunicate de primari de comune, municipii, orașe, sectoare, după caz.

(2) Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale asigură accesul la informația publică, prin afișarea, pe site-ul oficial, a listelor prevăzute la alin. (1).

CAP. III

Regimul de întocmire, de eliberare și de utilizare a carnetului de comercializare a produselor din sectorul agricol

ART. 7

(1) Exercițarea activităților de comerț cu ridicata sau comerț cu amănuntul a produselor agricole obținute în ferma/gospodăria proprie de către producătorii agricoli persoane fizice care dețin atestat de producător se realizează în baza carnetului de comercializare a produselor din sectorul agricol.

(2) Se interzice vânzarea produselor cumpărate de la terțe persoane în baza carnetului de comercializare.

ART. 8

(1) Formularul carnetului de comercializare a produselor din sectorul agricol are regim special, este prevăzut cu elemente de siguranță și se tipărește, în condițiile legii, de către Imprimeria Națională, la solicitarea consiliilor județene/Consiliul General al Municipiului București, care le distribuie primarilor, la solicitarea acestora.

(2) Costurile generate de tipărire a carnetelor de comercializare a produselor din sectorul agricol se suportă din bugetele locale ale județelor sau, după caz, din bugetul local al municipiului București, iar sumele cheltuite de acestea se recuperează prin grija primarilor comunelor, orașelor, municipiilor sau ale sectoarelor municipiului București din sumele achitate de solicitanți pentru eliberarea acestora, stabilite prin hotărâri ale autorităților deliberative, la propunerea autorităților executive.

(3) Carnetul de comercializare a produselor din sectorul agricol **este valabil 5 ani și** se eliberează la cerere solicitantului de către primarul pe a cărui rază de competență se află terenul/ferma/gospodăria în care se obțin produsele estimate a fi destinate comercializării, în termen de 5 zile lucrătoare de la data solicitării, după verificarea existenței atestatului de producător și după verificarea faptică în teren a existenței produsului/produselor supuse comercializării.

(4) Autoritățile administrației publice locale țin evidența carnetelor de comercializare a produselor din sectorul agricol printr-un registru special deschis în acest sens și condus, de regulă, de persoanele cărora le revine sarcina completării și ținerii la zi a registrului agricol.

(5) Carnetul de comercializare a produselor din sectorul agricol se utilizează exclusiv pentru produse vegetale, produse zootehnice, precum și pentru produse apicole.

(6) **Carnetul de comercializare a produselor din sectorul agricol conține 5 file, câte una pentru fiecare an de valabilitate. Filele se completează cu datele privind identitatea producătorului agricol ca titular și, după caz, a soțului/soției, rudelor/afinilor de gradul I, informațiile privind suprafețele cultivate și structurile corespunzătoare pe specii de legume, pomi fructiferi, cartof, cereale, oleaginoase, viță-de-vie pentru struguri de vin/struguri de masă, alte culturi, respectiv pe specii de animale, care să reflecte grupele de produse vegetale/grupele de animale stabilite de art. 105 alin. (2) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, precum și producțiile estimate a fi destinate comercializării, este semnată de primar și rămâne nedetașabilă la carnet.**

ART. 9

(1) Modelul carnetului de comercializare a produselor din sectorul agricol și modul de completare a acestuia și modelul registrului de evidență a carnetelor de comercializare a produselor din sectorul agricol se aprobă prin ordin comun al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale și al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(2) Refuzul privind eliberarea atestatului de producător și/sau a carnetului de comercializare a produselor din sectorul agricol se motivează în scris și poate fi atacat la instanța de contencios administrativ.

ART. 10

(1) Regimul de utilizare a filelor din carnetul de comercializare a produselor din sectorul agricol este următorul:

- a) primul exemplar se înmânează cumpărătorului;
- b) al doilea exemplar se păstrează de vânzător;
- c) al treilea exemplar se păstrează la carnet.

(2) Carnetele utilizate, conținând al treilea exemplar al filelor, se restituie la primăriile care au emis carnetul, în termen de 15 zile lucrătoare de la data utilizării ultimei file a acestora.

(3) Prevederile alin. (1) se aplică pentru orice fel de vânzare de produse agricole, în orice cantitate și structură sortimentală, indiferent de calitatea cumpărătorului, respectiv persoana fizică sau persoana juridică, cu excepția exercitării actului de comerț cu amănuntul în piețe agroalimentare, târguri și piețe ambulante, pentru care se aplică prevederile art. 15.

ART. 11

(1) Pe durata transportului produselor achiziționate de la producători agricoli pe baza carnetului de comercializare, cumpărătorul trebuie să dețină fila din carnet care justifică proveniența mărfii, cu excepția achiziției acestor produse din piețe agroalimentare, târguri și piețe ambulante.

(2) În cazul transportului de produse agricole efectuat de către producătorii agricoli persoane fizice de la locul de deținere la locul de comercializare, aceștia completează o filă din carnetul de comercializare a produselor din sectorul agricol, corespunzător cantităților transportate de producătorul agricol și structurii sortimentelor transportate.

(3) Fila prevăzută la alin. (2) constituie documentul justificativ pe timpul transportului, al desfacerii mărfii, precum și al eventualelor returnări ale produselor necomercializate.

(4) Prevederile alin. (2) nu se aplică transportului produselor agricole proprii de la locul de producție/recoltare/procesare la domiciliul/locul de depozitare. În acest caz, producătorii agricoli trebuie să dețină documentul de identitate și atestatul de producător.

ART. 12

(1) Autoritățile administrației publice locale au obligația de a comunica organelor fiscale din subordinea Agenției Naționale de Administrare Fiscală, trimestrial, informații cu privire la beneficiarii carnetelor de comercializare emise, precum și datele cuprinse în acestea, potrivit art. 8 alin. (6).

(2) Procedura de aplicare a prevederilor alin. (1) se aprobă prin ordin comun al ministrului finanțelor publice și al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

CAP. IV

Exercitarea activităților de comerț cu amănuntul în zonele publice

ART. 13

(1) În cadrul structurilor de comercializare cu ridicata sau cu amănuntul este obligatorie organizarea de spații de vânzare distincte, care sunt rezervate în exclusivitate producătorilor agricoli persoane fizice deținătoare ale unui atestat de producător și ale unui carnet de comercializare pentru valorificarea produselor din sectorul agricol obținute din gospodăria/ferma proprie.

(2) Procentul de alocare a spațiilor de vânzare prevăzute la alin. (1) este de minimum 40% din totalul spațiilor de vânzare existente.

(3) Spațiile de vânzare distincte prevăzute la alin. (1) trebuie să respecte cerințele legislației sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor.

(4) Producătorii agricoli organizați în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, cu modificările și completările ulterioare, care comercializează doar producția obținută în propria fermă/gospodărie, care dețin cod de înregistrare fiscală cu activitate principală cultivare/producție, pot ocupa spații de vânzare care sunt rezervate în exclusivitate producătorilor agricoli persoane fizice deținătoare ale unui atestat de producător și ale unui carnet de comercializare. În acest caz, producătorii agricoli organizați în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008, cu modificările și completările ulterioare, prezintă obligatoriu administratorului pieței extrasul din Registrul agricol emis de către primăria în a cărei rază administrativ-teritorială se află ferma/gospodăria proprie, din care să rezulte suprafața de teren agricol și/sau efectivele de animale pe care le deține/exploatează.

(5) În situația în care producătorii agricoli menționați la alin. (4) desfășoară acte de comerț cu alte produse decât cele obținute din propria fermă/gospodărie, aceștia nu mai beneficiază de facilitățile prevăzute la alin. (4).

ART. 14

(1) Comercializarea produselor din sectorul agricol obținute din gospodăria/ferma proprie de către producătorii agricoli persoane fizice se face pe baza documentului de identitate, a atestatului de producător și a carnetului de comercializare a produselor din sectorul agricol.

(2) Producătorii agricoli, cetățeni ai altor state membre ale Uniunii Europene, care comercializează produsele agricole proprii în spațiile publice din România, sunt exceptați de la prevederile alin. (1). Aceștia își desfășoară activitatea în baza documentației legale din statul membru de origine.

(3) Producătorii agricoli au obligația afișării la locul de vânzare a etichetei de produs, care conține informații cu privire la denumirea produsului, localitatea de origine, data obținerii produsului și prețul de vânzare.

ART. 15

Pentru vânzările zilnice cu amănuntul efectuate în piețe agroalimentare, târguri și piețe ambulante, producătorii agricoli au obligația să înscrie la sfârșitul fiecărei zile/perioade, în fila din carnetul de comercializare a produselor din sectorul agricol prevăzută la art. 11 alin. (2), produsele agricole și cantitățile totale vândute în ziua/perioada respectivă.

CAP. V

Contravenții și sancțiuni

ART. 16

Constituie contravenții următoarele fapte și se sancționează după cum urmează:

- a) utilizarea carnetului de comercializare a produselor din sectorul agricol cu nerespectarea prevederilor art. 10, cu amendă de la 200 lei la 1.000 lei, pentru persoane fizice;
- b) transportul produselor achiziționate de la producători agricoli, cu nerespectarea prevederilor art. 11 alin. (1), cu amendă de la 200 lei la 1.000 lei, pentru persoane fizice, și cu amendă de la 6.000 lei la 10.000 lei și confiscarea cantităților de produse din sectorul agricol transportate, pentru persoane juridice;
- c) transportul de produse agricole efectuat de către producătorii agricoli persoane fizice de la locul de deținere la locul de comercializare, cu nerespectarea prevederilor art. 11 alin. (2), cu amendă de la 3.000 lei la 4.000 lei;
- d) organizarea de spații de vânzare în cadrul structurilor de vânzare cu amănuntul din zonele publice, cu nerespectarea de către administratorii piețelor a prevederilor art. 13 alin. (1) și (2), cu amendă de la 12.000 lei la 37.500 lei;
- e) neafișarea etichetei de produs, prevăzute la art. 14 alin. (3), cu amendă de la 100 lei la 300 lei;
- f) desfășurarea activităților de valorificare a produselor agricole proprii și de exercitare a comerțului cu aceste produse de către persoanele fizice care nu dețin un atestat de producător valabil, respectiv un carnet de comercializare a produselor din sectorul agricol valabil, și care nu sunt produse în ferma proprie, cu amendă de la 15.000 lei la 22.500 lei;
- g) eliberarea de către primar a atestatului de producător și/sau a carnetului de comercializare a produselor din sectorul agricol, cu încălcarea dispozițiilor prezentei legi, cu amendă de la 15.000 lei la 22.500 lei;
- h) vânzarea unor produse agricole, altele decât cele din producție proprie, în baza carnetului de comercializare a produselor din sectorul agricol eliberat potrivit prevederilor prezentei legi, cu amendă de la 7.500 lei la 15.000 lei.

ART. 17

Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor prevăzute la art. 16 se realizează de persoanele împuternicite de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Ministerul Finanțelor Publice, prin Agenția Națională de Administrare Fiscală, și de agenții și ofițerii de poliție din cadrul Poliției Române, de către poliția locală și de către persoanele împuternicite de primar.

ART. 18

Contravențiilor prevăzute la art. 16 le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, iar sumele provenite din aceste amenzi se fac venit integral la bugetele locale.

CAP. VI

Dispoziții tranzitorii și finale

ART. 19

La data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă:

- a) Hotărârea Guvernului nr. 661/2001 privind procedura de eliberare a certificatului de producător, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 436 din 3 august 2001, cu modificările și completările ulterioare;

b) art. 3 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 12/2006 pentru stabilirea unor măsuri de reglementare a pieței pe filiera cerealelor și a produselor procesate din cereale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 184 din 27 februarie 2006, aprobată cu modificări prin Legea nr. 225/2006, cu modificările și completările ulterioare;

c) Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale nr. 190/2009 pentru aprobarea Procedurii privind stabilirea și plata impozitului pe veniturile bănești din agricultură realizate prin valorificarea produselor vândute către unități specializate pentru colectare, unități de procesare industrială sau către alte unități, pentru utilizare ca atare, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 464 din 6 iulie 2009, cu modificările ulterioare.

ART. 20

(1) După 180 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi se interzice utilizarea următoarelor documente la cumpărarea produselor agricole de la producători agricoli persoane fizice:

a) borderoul de achiziție (de la producători individuali) (cod 14-4-13/b) prevăzut la punctul VII, partea IV - Grupa a IV-a - Mijloace bănești și decontări, din anexa nr. 2 la Ordinul ministrului economiei și finanțelor nr. 3.512/2008 privind documentele financiar-contabile, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 870 bis din 23 decembrie 2008, cu completările ulterioare;

b) borderoul de achiziție prevăzut în anexele nr. 1 și 2 la Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.027/2006 privind aplicarea prevederilor art. 3 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 12/2006 pentru stabilirea unor măsuri de reglementare a pieței pe filiera cerealelor și a produselor procesate din cereale, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 550 din 26 iunie 2006.

(2) Fac excepție de la prevederile alin. (1) lit. a) produsele agricole reprezentând plata în natură a arendei/redevenței primite de producătorii agricoli pentru suprafețele de teren agricol arendate/concesionate, precum și strugurii de vin.

ART. 21

Certificatele de producător emise în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 661/2001, cu modificările și completările ulterioare, pot fi utilizate până la expirarea perioadei de valabilitate a vizei aplicate pe acestea, dar nu mai târziu de 180 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

ART. 22

Prelucrările de date cu caracter personal realizate în temeiul prezentei legi se efectuează cu respectarea dispozițiilor Legii nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, cu modificările și completările ulterioare.

ART. 23

Prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, cu modificările și completările ulterioare, nu se aplică activităților reglementate de prezenta lege.